

Mededeelingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Verantwoordelijk voor den inhoud Ds. G. H. Kersten te R'dam
Administratie en redactie N.V. Drukkerij en Uitg. „De Banier”,
Utrechtschestraatw. 149, Rhenen. Giro 147759. Tel. K 8377-241

Abonnementsprijs f 1.25 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Eventueel verhoogd met f 0.15 incassokosten.
Dit blad verschijnt iederen Donderdag.

KERKNIEUWS.

ADRES-VERANDERING.

De heer C. v. Westen, scriba der Geref. Gem. te Zierikzee, is geëvacueerd. Zijn adres is thans: 1e Pijnackerstraat 7b, Rotterdam-N.

GIFTEN.

Met hartelijken dank bericht ik de volgende giften te hebben ontvangen:

Theologische School

B. te N.	f 10.—
X. te H.	- 5.—
Door Ds. Lamain uit Hoedekenskerke	- 5.—
Uit collecte Middelburg	- 1.—
N. N. te K.	- 2.—

Tezamen f 23.—

N.B. De gift uit Benthuisen, groot f 20 en verantwoord als door Dr. Steenblok ontvangen van N. N. moest zijn van de Jongelingsvereniging.

Opleiding

B. te N.	f 10.—
X. te H.	- 10.—

Stille Armen

X. te H.	f 5.—
X. aan postzegels	- 2.50

Jongens in Duitsland

X. te H.	f 5.—
---------------	-------

Voor geëvacueerden

B. te N.	f 80.—
X. te H.	- 5.—
Door Dr. Steenblok. ontvangen:	
Uit collecte Hoedekenskerke	- 2.50
M. A. te O.	- 5.—
X. te X.	- 10.—

Tezamen f 102.50

Rotterdam, Giro 63697.

Ds. KERSTEN.

Opleiding

Uit Wolphaartsdijk	f 10.—
Uit Wolphaartsdijk	- 5.—
Vriendelijk bedankt.	

Ds. R. KOK.

PROPONEERENDE STUDENTEN.

X. vraagt waarom de studenten niet mogen voorgaan in plaatsen, waar de gemeente nog niet geïnstitueerd is.

De groote predikanten-nood is de reden van dit besluit. Het belang der studie vereischt eigenlijk, dat de studenten niet proponeeren, maar aan den diang der vele vacante kerken is toegegeven, dat reeds het tweede jaar de studenten uitgaan. Vraagt het den studenten zelf en zij, zullen het u uit één mond zeggen, dat studeeren en voorgaan in de gemeenten hun krachten te boven gaat. Het aantal gemeenten is echter zóó groot, dat nauwelijks in één jaar elke gemeente een beurt gegeven kan worden. In de wèek mogen de studenten buiten de vacaties niet optreden; dan bleef er voor hun studie geen uur meer over. Dientengevolge moet de bediening van plaatsen, die nog niet tot institueering kwamen, overgelaten worden aan de predikanten. Allereerst zijn de leeraren der gemeenten geroepen deze plaatsen te helpen, waar de leden zijn ingeschreven. De kerkeraden dier gemeenten werken daartoe mede.

Wat de vacante kerken betreft moge ik hierbij nog opmerken, dat bij mijn weten de eene kerk niet meer beurten van denzelfden student ontvangt dan de andere en voorts dat alleen als daartoe verzocht wordt een beurt wordt toegewezen. Men make door onbillijke klachten het werk dan ook niet zwaarder dan het reeds is. De nood moge daarentegen drijven tot een voortdurend gebed, dat de Heere arbeiders in Zijn gunst ons toeschikke tot opbouw van de gemeenten.

HET WOORD „SLECHTEN” IN PSALM 19 : 8.

X. vraagt hoe in Psalm 19 : 8 de uitdrukking: „Den slechten wijsheid gevende”, moet worden opgevat in verband met den berijmden regel uit vs. 4: En slechten wijsheid leert. Ook heeft hij gehoord, dat de berijmde regel wil zeggen „goede wijsheid” leert.

Letten we op het verband dan zien we dat in de eerste

verzen van den psalm gehandeld wordt over de kennis Gods uit de natuur, die op zichzelf niet zaligmakend is, terwijl het in dit vers en vervolgens gaat over de zaligmakende kennis Gods uit de Wet en de Getuigenis Gods. De Wet ziet op de vijf boeken van Mozes, die samen met de Profeten heel het Oude Testament vormen. Ook de Getuigenis heeft den breederen zin van Woord Gods. Zij zijn dus de middelen, die de Heere gebruikt om bekeering, wederbrenging, oprichting, en wijsheid te verschaffen. En zooals de ware bekeering een weer wijs worden is, waarbij het Woord Gods, dat wijs kan maken tot zaligheid, het middel is, zo kunnen ook de uitdrukkingen: „bekeerende de ziel, en „den slechten wijsheid gevende”, van soortgelijke inhoud zijn. De vreeze des Heeren toch is het beginsel der wijsheid. Allen die ze doen hebben goed verstand, Ps. 111. De wijsheid is hier het rechte inzicht in het wezen van de in de Heilige Schrift geopenbaarde dingen Gods, met als middelpunt de genade Gods in Christus voor zijn uitverkoren volk. Die ware wijsheid, die alles doet zien in het licht van de openbaring Gods in Christus, strekt zich van daar uit over heel het menscheijk leven, zoodat zij de juiste levens- en wereldbeschouwing omspannt. Voorwerpeijk in de Heilige Schrift geopenbaard, wordt zij als gave der wijsheid van boven in de wedergeboorte ingestort en vervolgens middellijk door het Woord als instrument in de hand des Heiligen Geestes medegedeeld en in de praktijk der godzaligheid in beoefening gebracht. In verband hiermede is dan de slechte de onervarende, de eenvoudige, die zelf den weg niet weet en zoo licht te verlokken is. Hem geeft de Getuigenis Gods, die zeker en vast is, de noodige levenswijsheid om in de wegen des Heeren te wandelen. Slecht wil dus maar niet zeggen, dat hij onkundig of dom is in natuurlijke dingen, maar dat hij onervaren is in de dingen Gods en de Heere hem uitwendig door Zijn Woord en inwendig door Zijn Geest onderwijst.

SPURGEON.

X. heeft gehoord, dat Spurgeon niet zuiver is in de leer, en vraagt nader bescheid.

Spurgeon was in zijn tijd een machtige volksredenaar en heeft vele geschriften nagelaten. In een levensbeschrijving van hem is echter opgemerkt, dat hij voor allen iets had en daarom voor Gods volk niets. Hij behoort dan ook niet tot de aanbevolen schrijvers in onze kringen.

WANNEER IS DE ZIEL VAN HET LICHAAM?

X. vraagt hoe te denken van een voor de geboorte gestorven kind. Had zulk een kind een ziel en is het voor de eeuwigheid geschapen?

Het is X. niet onbekend, dat door de Gereformeerde theologen geleerd wordt, dat de ziel zich niet voortplant, gelijk de Lutherschen, met hun traducianisme willen, maar dat de ziel door God geschapen wordt, als zij in het lichaam wordt ingebracht (creatianisme). Voor dien is er dus een „onformeerde klomp”, zonder ziel en zonder eeuwigheidsbestaan; de misdacht, waarvan Job spreekt.

LEVENLOOS GEBOREN KINDEREN.

X. vraagt, of kinderen, die levenloos geboren worden, ook de erfonde toegerekend wordt.

Zoodra de ziel in het lichaam komt, wordt de erfsonde toegerekend. God scheidt volmaakte zielen, nademaal God niet iets scheppen kan, dat onvolmaakt is. Maar Hij onttrekt aan de ziel Zijn beeld door rechtvaardige toerekening van Adams zonde. Geestelijk dood komt de ziel dus in het lichaam. Sterft het kind vóór de geboorte, dan is het dus ook in Adam verloren en heeft het tot behoudenis noodig wedergeboren en in Christus' bloed gewasschen te worden, want zonder wedergeboorte zal niemand ingaan in het Koninkrijk der hemelen.

X. vraagt de titels der in een vorig No. van de Mededeelingen genoemde werken van Schilders, Ens, Voetius, om ze zich aan te schaffen.

De uitgave der Liturgie van Schilders zal wel niet te verkrijgen zijn. Ik heb ze uit een Universiteits-bibliotheek ter lezing ontvangen.

Ens is zoo bij een handelaar in oude boeken nog wel te bekomen: Kort. Hist. Bericht van de Publieke Schriften, zijnde de Formulieren van Eenigheid. en de Liturgie enz. door Joh. Ens.

Voorts kan u Biesterveld Het Geref. Kerkboek wèl van dienste zijn.

GEZELSCHAPS-BEZOEK.

X. vraagt of hij het bezoek aan de gezelschappen van Gods kinderen nalaten moet, nu zijn vrouw en kinderen daartegen groote bezwaren maken.

Ik heb veel op gezelschappen van Gods kinderen verkeerd en met zeer groot genoegen. Maar iemand heeft ook huiselijke plichten en die mag hij niet verzuken. Als vader behoort X. leiding te geven in zijn gezin en vrouw en kin-

deren niet avond aan avond alleen te laten zitten. Ik weet niet, of hij dit doet, maar wellicht komt de tegenstand zijner huisgenooten daaruit voort. Ook is een gezelschap niet gelijk te stellen met de samenkomsten in Gods Huis, van welke laatste de Apostel schrijft: „Laat de onderlinge bijeenkomsten niet na“, ook niet al wordt tegenstand geboden. Doch bij de betrachting van deze les, zal het huisgezin niet worden verwaarloosd. Integendeel vrouw en kinderen hebben mede te gaan.

PREDIKBEURTEN.

DONDERDAG 23 MAART.

CAPELLE A. D. IJSSEL: 10, 3 en 6.30 uur Ds. Lamain (Biddag).
 's-GRAVENZANDE: 3 en 7 uur Ds. P. Honkoop (Biddag).
 HILVERSUM, Langestraat 50aa: 7.15 u. Ds. Fraanje.

VRIJDAG 24 MAART.

EDERVEEN: 6.30 uur Ds. Fraanje.
 HILVERSUM: De aangekondigde dienst op Vrijdag 24 Maart vervalt.
 NIJVERDAL: 7.30 u. Ds. Lamain (Bidst.)

ZATERDAG 25 MAART.

POORTUGAAL: 3 uur Ds. Ligtenberg.

ZONDAG 26 MAART.

AAGTEKERKE: 10 en 2.30 uur leesd.
 AALBURG: 9.30 en 6 uur leesd.
 AALST: 9.30 en 2.30 uur leesdienst.
 AKKRUM: 10 en 5 uur leesd.
 ALBLASSERDAM: 10 en 4 uur leesd.
 ALMELO, Kleuterhuis Dahliastraat: 10 en 4 uur leesd.
 AMERSFOORT: 10 en 4 uur leesd.
 AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 10 en 4.30 uur leesd.
 AMSTERDAM-N., Juliana van Stolberg-school, Tuindorp-Oostzaan: 10 en 3.30 uur leesdienst.
 ANDIJK (Oost): 10.30 en 4.30 u. leesd.
 APELDOORN: Rustenburgstraat: 10 en 3 uur leesd.
 ARNEMUIDEN, Zaal Gemeentehuis: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
 AXEL: 10 en 2.30 uur leesd.
 BARNEVELD: 10, 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje.
 BEEKBERGEN: 10 en 2.30 uur leesd.
 BENTHUIZEN: 9.30 en 6 uur leesd.
 BERKENWOUDE: 9.30 en 7 uur leesd.
 BIEZELINGE: 9.30, 2 en 5.30 uur leesd.
 BODEGRAVEN: 9.30 en 6 u. Dhr. Wijting.
 BORSELE: 9.30, 2.30 en 6 uur leesd.
 BOSKOOP: 10 en 3 uur leesd.
 CAPELLE (N.B.): 9.30 en 6 u. leesd.
 CAPELLE A. D. IJSSEL: 10 en 3.30 uur leesdienst.
 COLIJNSPLAAT: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
 DE RIJP: 10 en 3 uur leesd.
 DINTELOORD: 10, 2.30 en 6 u. leesd.
 DIRKSLAND: 9.30 en 3 uur Ds. Bel.
 DORDRECHT (Kasperspad 18b): 10 en 5 uur leesd.
 EDE, Bettelkamperpad 27: 10 en 3 uur leesdienst.
 EDERVEEN: 9.30 uur leesd. en 2 uur Ds. Kok.
 ELSPREET: 9.30 en 2.30 uur leesd.
 ELST (U.): 9.30 en 5 uur leesdienst.
 ENKHUIZEN: 10 en 4 uur leesd.
 ENSCHEDE: leesdienst.
 GENEMUIDEN: 9.30 (H.A.), 2.30 (H.D. en Openb. Bel.) en 7.30 uur Ds. Lamain.
 GIESSENDAM: 10 2.30 en 6 uur Ds. v. d. Woestijne.
 GOES: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
 GORINCHEM, Zusterstraat 4: 10 en 3.30 uur leesd.
 GOUDA: 10 en 4 uur Ds. A. de Blois.
 GOUDSWAARD: Door evacuatie voorloopig geen dienst.
 's-GRAVENHAGE: 10 en 4.30 uur Ds. P. Honkoop.
 's-GRAVENPOLDER: 9.30, 1.30 en 5.30 uur leesd.
 's-GRAVENZANDE: 9.30 en 3.30 uur leesdienst.
 GRONINGEN, Lutkenieuwstraat 13: 10 en 4.30 uur leesd.

HAARLEM, Lange Molenstr. 22: leesd.
 HEDEL: 10 en 6 uur leesd.
 HERKINGEN: 10 en 2.30 uur leesd.
 H. I. AMBACHT: 10 en 5 uur leesd.
 HILVERSUM, Langestraat 50aa: 10 en 5 uur leesd.
 HOEDEKENSKERKE: 9.30 en 2 uur leesd.
 HOEK (Z.): leesdienst.
 HOOFDDORP: 10 en 3 uur leesdienst.
 KAMPEN: 10 en 3 uur leesd.
 KAMPERLAND: leesdienst.
 KATWIJK AAN ZEE: 10 en 5 uur leesdienst.
 KLAASWAAL: 10 en 3.30 uur leesd.
 KORTGENE: 10.30, 3 en 7 u. leesd.
 KRABBENDIJK: 9.30, 1.30 (H.D. en 5.30 uur Ds. v. d. Berg.
 KRUIJNINGEN: 9, 1 en 4.30 uur leesd.
 LEERDAM: 10 en 3.30 uur Dhr. Aangeenbrug.
 LEIDEN: 10 en 5 uur Leesdienst.
 LEMMER: 10 en 2.30 uur leesd.
 LISSE: 10 en 4 uur Ds. Verhagen.
 MEEUWEN: leesdienst.
 MELISKERKE: 9.30 en 2.30 uur leesd.
 MIDDELBURG: 9.30 en 2 uur leesd.
 MIDDELHARNIS: 10, 2 en 5 uur leesd.
 MIJDRECHT: 9.30 en 3 uur leesd.
 MOERKAPPELLE: 9.30 en 2.30 uur Ds. M. Hofman.
 NAALDWIJK: 9.30 en 3.30 uur leesd.
 NIEUW-BEIJERLAND: 10, 2.30 en 6 uur leesd.
 NIEUWDORP: 10.30, 3 en 6.30 u. leesd.
 NIEUWERKERK A. D. IJSSEL: 9.30 en 3 uur leesdienst.
 NISSE: 10, 2.30 en 3.30 uur leesd.
 NUNSPHEET: 9.30 en 2 uur leesd.
 NIJKERK: 9.30 en 3 uur leesd.
 NIJVERDAL: 9.30 en 2.30 uur leesd.
 OCHTEN: 10 en 3 uur leesd.
 OOSTBURG: 10 en 3.30 uur leesd.
 OOSTKAPPELLE: 10 en 2.30 u. Ds. Visser.
 OPHEUSDEN: 10 en 3 u. Ds. Dorresteijs
 OUD-BEIJERLAND: 10 en 3 uur leesd.
 OUDEMIRDUM: 10 en 2.30 uur leesd.
 OUDDORP: 10.30 en 3.30 uur leesd.
 OUDE TONGE: 10 en 3 uur leesd.
 OUDEWATER: 9.30 en 3 uur leesd.
 POEDEROOYEN: 9.30 2.30 en 6.30 uur leesdienst.
 POORTUGAAL: 10 en 3 uur leesd.
 RHENEN: 10 en 5.30 uur leesd.
 RIDDERKERK: 10 4 en uur leesd.
 RILLAND-BATH: Ds. Neerbos.
 ROTTERDAM (Boezemsingel): 10 en 5 uur Dhr. Rijkse.
 Rauwenhoffplein 25: 10 en 5 u. leesd.
 ROTTERDAM-ZUID: 10 en 4 uur leesd.
 RIJSSSEN (Wal) 9.30, 2.30 en 6.30 uur Ds. Vreugdenhil.
 Eschkerk: 9.30, 2 en 5 uur leesd.
 SCHERPENZEEL: 9.30 en 3 uur leesd.
 STAVENISSE: leesdienst.
 ST. MAARTENSDIJK: leesdienst.
 ST. PHILIPSLAND: 11, 3.30 en 7 u. leesd.
 STOLWIJK: 9.30 en 6.30 uur leesd.
 TER AA: 9.30, 2.30 en 7 uur Dhr. Blok.
 TERNEUZEN: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
 TERWOLDE: 9.30 en 2 uur leesdienst.
 THOLEN: 10 (Openb. Bel.), 2.30 (H.D.) en 6 uur Dr. Steenblok.
 TRICHT: 10 en 3 uur leesd.
 UDDEL (De Beek): 10 en 2 uur leesd.
 UTRECHT, Boothstraat 7: 10 en 5.30 u. Ds. M. Heikoop.
 VEEN: 9.30 en 2 uur leesd.
 VEENENDAAL: 9.30 en 5 uur Ds. Kok.
 VLAARDINGEN: 10 en 5 uur Ds. Ligtenberg.
 VLISSINGEN: 9.30 u. Glaristraat en 2 u. Lutherische Kerk leesd.
 VRIEZENVEEN: 9.30 en 2.30 u. leesd.
 WAARDE: 9.30, 1.30 en 5.30 u. leesd.

WAGENINGEN: 10 en 6 uur leesdienst.
 WEMELDINGE: 9.30, 1.30 en 5 u. leesd.
 WERKENDAM: 10 en 3 uur leesd.
 WESTKAPPELLE: 9.30, 2 en 6 uur leesd.
 WESTZAAN: 10 en 3 uur leesd.
 WOERDEN: 10 en 6 uur leesd.
 WOLPHAARTSDIJK: 10 en 2.30 u. leesd.
 YERSEKE: 9.30, 1.30 en 5.30 uur Ds. A. van Stuijvenberg.
 ZAANDAM, Langestraat 22: 9.30 en 4 uur leesd.
 ZEIST: 10 en 5 uur leesd.
 ZIERIKZEE: Wegens evacuatie geen dienst meer.
 ZOETERMEER: 9.30 en 2.30 uur leesd.

MAANDAG 27 MAART.

GENEMUIDEN: 7.30 uur Ds. Lamain.

DINSDAG 28 MAART.

RIJSSSEN (Wal): 7.30 uur Ds. Lamain.
 DORDRECHT, Kasperspad 18b: 7.30 u. Ds. Honkoop.

WOENSDAG 29 MAART.

ALBLASSERDAM: 2.30 en 6 uur Ds. J. Fraanje (Biddag).
 CAPELLE (N.B.) 2.30 en 7 uur Ds. v. d. Berg. Bidstond.
 GRONINGEN, Lutkenieuwstraat 13: 7.30 uur Ds. Lamain (Biduur).
 HILVERSUM, Langestraat 50aa: 7.15 u. Ds. Kok.
 RIDDERKERK: 2.30 uur (huw.bev.) Ds. v. d. Woestijne.
 ROTTERDAM-ZUID: 7.30 uur Ds. v. d. Woestijne.
 TER AA: 7.15 uur Ds. Verhagen.
 ZEIST: 6 uur Dr. Steenblok.

DONDERDAG 30 MAART.

AMSTERDAM-C., Looiersgracht 70-72: 2.30 en 7.15 u. Ds. Dorresteijs (Biddag).
 BENTHUIZEN: 2 uur (huw.bev.) en 7 u. Dhr. Aangeenbrug.
 NIEUW-BEIJERLAND: 7 uur Ds. Ligtenberg.
 OUDEMIRDUM: 1.30 uur Ds. Lamain.
 DE LEMMER: 7.30 uur Ds. Lamain.
 RIDDERKERK: 10, 2.30 en 6 uur Ds. v. d. Woestijne (Biddag).
 ZAANDAM, Langestraat 22: 7 uur Ds. P. Honkoop.

MEDEDELINGENBLAD DER GEREFORM. GEMEENTEN

UTRECHTSCHESTRAATWEG 149 - RHENEN
 Frankeering bij
 abonnement
 Rhenen

Den heer L. de Boer,
 Lorentweg 91,
 HILVERSUM.